

kje si naj išče pomoči, kam se naj zateče? — Potujoč dalje lačen in ozébljen, postaja bolezen vedno hujša. Komaj da se nekako privleče do siromašne kôče, ki je stala ne daleč ob vélikeji cesti. Gospodar v koči je bil ubožen mizar. Marko mu pripoveduje svoje nadloge, in mizar se bridko razjôka, ko čuje in vidi, koliko trpi uboga sirota Marko. — „Ljubi moj!“ reče mu naposled, „drage volje bi ti rad pomagal, ali s čim? Kôčo in vse pohištvo mi je zaplénil neusmiljeni graščak, kateremu sem par goldinarjev dolžan. Ne morem ti drugače pomagati, nego ako hočeš ležati zunaj v mojej staji, a kar se tiče hrane, dati ti hočem, kar bodem zmogel.“ — Marko pristane drage volje na to prijazno ponudbo ubožnega mizarja. Otide v stajo, vleže se v kot na slamo in siromak mizar ga dobro pokrije. Mrzlica (zimica), ki ga je ves pot tresla, izpremení se zdaj v hudo vročico. Mizarja je zeló skrbelo, da bi Marko ne umrl. Ali kaj naj stori siromak? Zdravnika ni nobenega v bližini, in ko bi tudi bil, s čim naj ga plača? — Bolnemu Marku bi treba vsaj malo gorke juhe, ali odkod naj vzame ubogi mizar gorke juhe, ko ne premore družega, nego malo črnega kruha in kozarec mrzle vode. Nu, s čimur je mogel, s tem je tudi postregel ubozemu Marku. Prinesel mu je kozarec hladne vode in skorjico črnega kruha. Da-si je bilo to malo, vendar je nekoliko pomagalo bolnemu Marku; a najbolj mu je pomagal sladki počitek, da-si tudi na golej slami. Družega dne se Marko užé mnogo boljšega počuti in kmalu popolnem ozdravi.

Dobro dejanje ubozega mizarja je ostalo Marku globoko v sreci, in nikoli ga ne pozabi. Za nekoliko dni dobôde v bližnjem vási tudi dobro službo. Izučivši se svojega rokodelstva, prihranil si je z varénostjo in skromnim življenjem kmalu toliko, da je mogel sam na svojo roko delo začeti in si majheno imovino preskrbeti. Od sih dob je podpiral siromaka mizarja, ki vsled svoje starosti ni mogel več delati.

Evo, otroci, ali vidite, tudi kozarec hladne vode in skorjica kruha, ki jo podelimo siromaku, povrne nam Bog stotéro.

Dj. R. Homotarič.

Spomini iz poprejšnih let.

Moja mati so me tesnó pritisnili k sebi na svoje prsi, objeli so me z gorkimi poljubki in solznimi oči ter mi s tresočim glasom rekli: „Dragutin, idi zdaj in Bog naj te spremlja v boj! pošteno imé svojega rajncega očeta bodi ti vedno v části in spominjaj se vroče ljubezni svoje matere. — V spomin od svojih roditeljev vzemi ta prstan, ki je sicer kostén, a vendar meni drag spominek tvojega rajncega očeta. — Dal mi ga je, ko sem bila še mlado deklè. Nosila sem ga od one dôbe do denašnjega dné in želim dà bi ga tudi v svoj grob s seboj dobila. A zdaj ga vzemi ti, Dragutin, ker mislim, da ti bode prstan na srečo, ako ga nosiš.“ — Na to snamejo mati kosténi prstan s svojega prsta, ter ga natáknejo na mezinec moje desne roke, če sem jih tudi prosil, da naj se ne ločijo od svojega toliko jim drazega spominka. — Zopet mater solzé polijó, ter ne rekó niti besedice; tudi jaz sem umolknil in pritisnil hvaležen poljubek na materina usta, še jedenkrat sem jim pogledal v milo okó in — dejal: „Z Bogom mati! upam, da se kmalu zopet vidiva!“ To rekši, odprem hišne duri in otidem, da bi ljubej materi ne delal z dolgim

poslovlom še težjega srcá. V malo trenotkih dospéjem do vojašnice, kder se nisem dolgo mudil, kajti še tisti večer je naš polk odrinil po železnici na bojišče proti jugu. Še popred nego sem si mislil, stali smo pred sovražnikom, našim zagrizenim Italijanom. Več tednov je preteklo, da ni prišlo do odločilnega boja. A necega jutra nam pride nagel ukaz, da naj bodemo pripravljani na krvavi boj s sovražnikom. In res! nismo dolgo čakali, in bitka se je začela. Marsikatera sovražnikova krogla je zadela moje dobre tovariše in jaz toliko bolj razvnet, streljal sem na ljutega sovražnika. V tem se je prigodilo, da sem s svojo puško preveč pritisnil na kosténi prstan, ki se razpočí na dva kosa ter mi pade s prsta na zemljo. — Ta slučaj je bil za mene zelo nevaren, ali prstan, sveti spominek moje matere ni smel na tleh ostati, da bi ga bili vojaki in konji pohodili. Hitro se pripognem in razpočeni prstan poberem. V tem trenotku pa priletí sovražnikova krogla preko mojega hrbta skozi telečnjak (tornister). Dragi spominek moje matere je bil otet, a ž njim tudi moje življenje. Ko bi se ne bil ravno v ónem trenotku pripognil, šla bi bila krogla, ki mi je telečnjak predrila, skozi moje prsi in padel bi bil za domovino. — Še smo potem nekolikokrat vstrelili na sovražnika, a kmalu smo se morali umakniti in bitka je bila odločilna za našo nesrečno izgubo. Po končanej vojski so nas odpustili domóv. Ko sem zopet prvič stopil na domača tla, polastila se je neka tožnost mojega srcá in moja duša je bila zelo žalostna. Mati so bili bolni. Žalost in skrb po meni jih je položila v posteljo. Ko stopim v hišo, zapazijo mati, da se zdrav povrnem. Z milim očesom me pogledajo, podadó mi svoji suhi, tresoči roki in mi rekó: „Kako srečna sem, da te zopet vidim. Nisem mislila, da bi te bila še kedaj videla v svojem življenji, dasiravno si mi pisal, da se skoraj vrneš. Ker mi je Bog to veliko milost naklonil in je moja gorečo molitev uslišal, zato zdaj rada umrjem.“ Jaz sem prosil ljubo mater, naj se utolažijo, vsedem se k njihovej postelji ter jim roko poljubim. — Pripovedujem jim vse, kako se mi je na tujem godilo in kako mi je prstan življenje rešil. Mati me potem za roko primejo in rekó: „Tvoj oče je bil priden in dober človek, poln ljubezni do svoje družine in vnet za blagor svojega bližnjega. Vse, kar smo od njega dobili, vse nam je bilo k sreči, tako tudi ta prstan, njegov prvi dar ljubezni. Resnica je, da dobrih ljudi dejanja tudi po njih smrti še delujejo blagotvorno. Kar me pa še najbolj veseli in srce hvaležnosti do Boga napolnuje, je to, da so vse dobre lastnosti tvojega rajncega očeta se tudi tebe poprijele, in si jih ti po njem podedoval. Ohrani dobro srcé in te dobre lastnosti ves čas svojega življenja. A prstan, kateremu se imaš za ohranitev svojega življenja ravno tako zahvaliti, kakor Bogu, ta prstan daj popraviti in izečliti, ter ga hrani toliko časa, da me ljubi Bog k sébi pokliče. In kadar umrjem, potlej mi daj prstan v grob, ker moja ljubezen do tvojega rajncega očeta zahteva to mojo prošnjo.“ — Hotel sem svojo ljubo mater tolažiti in jih na druge misli napeljati, ali reva ni me več slišala. — Preveliko veselje, da sem se zdrav in vesel povrnil z bojišča, prevzela jo je tako, da jej ni bilo več nobene pomoči. Hirala je vedno bolj in bolj in je tudi kmalu umrla. Prstan sem dal popraviti, ali ni prišel več na mojo roko nego le prehitro na prst moje umirajoče matere. Malo trenotkov še poprej, predno je umrla, izprosila si ga je od mene. Z veseljem ga je vzela in nateknila na sredinec svoje desne roke, ter me je nekako milo

in proseče pogledala. S solznimi očmi nagnem svojo glavo k njenim ustom, da bi jo še zadnjikrat v življenji v ljubezni in hvaležnosti poljubil; moja mati pa polože roko s prstanom na mojo glavó in z otemnelimi očmi, polnimi ljubezni in milote, pogledajo me in reko: „Moj blagoslov ti bodi!“ —

Užé dvajset let počivajo moja rajca mati v črnej zemlji, ali njih blagoslov se kaže še vedno nad menoj. Materinemu blagoslovu se imam zahvaliti za vse dobrote, katere sem do denšnjega dné v svojem življenji užé préjel od ljubega Bogá, ker bil sem vedno srečen in zadovoljen. *Josip Vidic.*

Bolno dete in angelček.

Zôrica, pridno dekletce, zbolela je in dolgo časa v posteljici ležala. Njena mati so sedeli noč in dan pri njej, stregli so jej in dajali zdravila, jedí in pijače. Postiljali in popravljali so jej posteljico, pripovedovali so jej razne stvari, in — če je jokala od bolečine, otrli so jej solzice. S toliko postrežbo so mati naposled opešali, utrudili se in pri Zoričinej postelji zaspali. A Zôrica je bila žejna in bi bila rada vode prosila. Ker je pa videla, da njena mati takó sladko spé, ni jih hotela budíti, rajše je žejo trpela, kakor da bi bila jokala in vode prosila. V tem hipu priletí angelček mimo okna in vidi Zôrico, kako voljno trpí iz ljubezni do svoje matere. Zató priletí tudi v sobo, ter vzame iz torbice srebrno steklenico. V steklenici je bilo dobro zdravilo, ki je tudi žejo gasílo. Angelček pristopi k posteljici in reče: „Ljuba Zôrica! kakor vidim, hudo te žeja; nu, pij jedenkrat iz moje steklenice in kmalu bodeš zdrava.“ Zôrica se lepega in prijaznega angelčka ni ustrašila, tudi jokati in vpítí ni začela, nego vzela je steklenico in — pila je. Na to angelček zopet otíde. Ko se mati prebudé, bila je Zôrica zopet zdrava. Veselo pogleda mater in reče: „Mati! zdaj užé lahko vstanem, nič več me ne boli.“ In povedala je materi vse o lepem angelčku s srebrno steklenico.

Tone Brezovnik.

Popotnika.

Popotnika gresta skupaj in prenočita v nekej gostilni srédi vasí. Po noči ju vzbudi krik in popotnika vidita, da je v vási ogenj. Jeden se naglo začne obláčíti, da bi šel na pomoč, a drugi ga pridržuje, rekóč: „Idiva svoj pot, tukaj je tudi brez naju dovolj ljudi. Kaj naju brigajo tujci. Toda továriš ga ne poslušá in hití proti gorečej hiši. Pred hišo, katero je užé vso objemal plamen, stoji ženska in v obupanji kričí: „Otroci moji! otroci moji!“ Tujec, čuvši to vpitje, vrže se ta trenotek v ogenj ter ne gleda na divji plamen, niti na padajoča bruna. „Izgubljen je! gotovo je izgubljen!“ vpijejo mnogi. Toda v kratkem se prikaže popotnik z osmojenimi lasmí in gorečo obleko iz ognja v rokah držèdè dvoje otrok, ki ju postavi pred ihtečo se mater. Nesrečna žena objame najpred svoja ljuba otročička, kakor bi še sama prav ne verjela, da sta rešena, potem se pa vrže polna hvaležnosti k nogam neznanega popotnika. V tem hipu zagrmi skupaj goreča hiša.

„Kdo ti je ukazal zagnati se tako brezumno v ogenj?“ vpraša popotnika njegov továriš.

— „Gospod ôgnja!“ odgovori ta možato. Oče otrok je rekel v mojem srci: „Idi!“ izpolnil sem Njegovo voljo, zato mi je pa dal zdaj lahko vest.“

A. K.